

Pridelava gob na kmetiji in njena vloga v krožnem gospodarstvu pri pripravi kvalitetnega ekološkega gnojila

Projekt EIP (Evropsko partnerstvo za inovacije) z naslovom "Pridelava gob na kmetiji in njena vloga v krožnem gospodarstvu pri pripravi kvalitetnega ekološkega gnojila" se izvaja v okviru ukrepa M16: Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja 2014-2020, podukrepa 16.5: Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam.

Vodilni partner: Univerza v Mariboru

Vodja projekta: izr. prof. dr. Tomaž Langerholc (tomaz.langerholc@um.si)

Projektne partnerji:

- Inštitut za aplikativno mikologijo in biotehnologijo d.o.o.
- KGZS Zavod Celje
- KGZS Zavod Maribor
- KMG Tomaž Zeme
- Ekološko kmetijstvo in izobraževanje, »Zlate misli«, Matjaž Turinek s.p.
- KMG Sonja Sreš
- KMG Jernej Slapšak
- KMG Ivan Murko

Opis projekta:

Lignocelulozni odpad je pogost odpad na kmetijah. Nastaja pri praktično vseh kmetijskih in gozdarskih pridelavah in predelavah. Namesto pojmovanja tega materiala kot odpada, primerneга zgoj za nekontroliran mikrobiološki razkroj ali sežig, ga je v luči krožnega gospodarstva možno dalje uporabiti za gojenje jedilnih in medicinskih gob, kompostiran izrabljen substrat za gobe pa kot organsko gnojilo. S tem zaključimo snovni tokokrog na kmetiji, znižamo potrebo po živinskih gnojilih in posredno porabo vode, saj so gobe glede porabe le-te zelo nezahtevne. Manjša poraba vode v primerjavi z živinorejo je ključna v boju proti podnebnim spremembam.

V predlaganem projektu bomo na dveh kmetijah vzpostavili pilotno pridelavo gob kot diverzifikacijsko dejavnost in vir dohodka na kmetiji. Kot substrat za rast gob bomo uporabili odpadni lignocelulozni material, ki nastaja na kmetijah. Izrabljen gobji substrat, ki je preprečen z micelijem, bomo po kompostiranju uporabili kot učinkovito organsko gnojilo. Zaradi gobjega metabolizma se v kompostiranem izrabljenem substratu namreč poveča biodostopnost dušika, fosforja in kalija.

Uporabnost kompostiranega izrabljenega substrata kot gnojila bomo testirali v pridelavi paradižnika na treh kmetijah. Med plodovkami, ki jih v zaščitenih prostorih največ pridelujemo, smo kot testno rastlinsko vrsto izbrali paradižnik, ki je med najbolj zahtevnimi glede klimatskih in talnih pogojev (založenosti tal s hranili in dostopnost hranil). Paradižnik bomo pridelovali v različnih pogojih (rastlinjak, na prostem) in različnih pridelovalnih sistemih (integrirani, ekološki in biodinamični sistem pridelave), kar nam bo omogočilo analizirati uporabnost in agronomsko učinkovitost tega v strokovni javnosti malo poznaneга organskega gnojila. Predvidevamo, da bo zaradi nespecifičnega zvišanja odpornosti rastlin gnojilo pripomoglo tudi k zmanjšanju uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Projekt je naravnan trajnostno, saj je namen usposobiti kmetije za dolgoročno pridelavo gob kot del krogotoka snovi na kmetijskih gospodarstvih. Projekt zasleduje cilje, zapisane v poudarkih in usmeritvah različnih organov EU. Projekt omogoča povečanje uporabe stranskega produkta pri pridelavi gob (kompostiran izrabljen gobji substrat) in s tem povečanje deleža krožnega gospodarstva v slovenskem kmetijstvu, kar ima pozitivne učinke na klimatske, prehranske in gospodarske vidike razvoja, ki so zapisani tudi v Strategiji prehranske varnosti Evrope do leta 2025.

Trajanje projekta: 30.11.2020 – 29.11.2023

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje